

Voorstel : Capaciteitstekort uitvoering TH werkprogramma 2018

Vergadering Algemeen Bestuur
d.d.: 28 juni 2018

Agendapunt : 4.a

Vertrouwelijk : Nee

Aan het Algemeen Bestuur,

Inleiding

Momenteel bestaat er spanning tussen de toezichtscapaciteit van de ODZOB en de geplande werkzaamheden voor het toezicht, die gevolgen heeft voor de uitvoering van de lopende toezichtprogramma's. De ODZOB heeft daarom in mei en juni via informatiebijeenkomsten de opdrachtgevers (gemeenten en provincie) op de hoogte gebracht van de stand van zaken. Daarbij is gezamenlijk van gedachten gewisseld over mogelijke oplossingsrichtingen.

U wordt gevraagd kennis te nemen van deze notitie die de oorzaken en vervolgacties voor het toezicht beschrijft. Deze notitie is in nauwe samenwerking met een afvaardiging van het OGP (Opdrachtgeversplatform) opgesteld.

Een aantal acties is al in gang gezet. Vanwege het onderscheidende karakter is er in de toelichting onderscheid gemaakt tussen agrarisch en industrieel toezicht (gemeentelijk en provinciaal).

Agrarisch toezicht – Intensivering toezicht veehouderijen

Oorzaken

Op 1 januari 2018 is gestart met het project intensivering toezicht veehouderijen (hierna ITV) waarvoor extra toezichtscapaciteit nodig is. Het project heeft als doelstelling 'zicht krijgen op de sector in transitie'. Vanuit dat oogpunt heeft de provincie alle Brabantse gemeenten benaderd voor deelname. In de ODZOB-regio nemen de gemeenten Oirschot, Bergeijk en Someren niet deel aan het ITV project (zij programmeren de veehouderijen niet binnen 3 jaar), wel wordt de ITV werkwijze in deze gemeenten gehanteerd. De overige gemeenten nemen allemaal deel aan ITV waarbij de gemeente Cranendonck opdracht heeft gegeven om alle bedrijven in 2018 te bezoeken. Dit betekent dat de ODZOB circa 900 bedrijven per jaar moet controleren in het kader van de WABO waarvan een gedeelte kan worden gecombineerd met de uitvoering van de provinciale opdracht voor de Wet natuurbescherming.

Langere aanloop ITV

De omvang van de opdracht en de startdatum van het project ITV was in 2017 lange tijd onduidelijk. Vandaar dat de periode waarin het project voorbereid kon worden (zowel voor het voorbereiden van de huidige toezichthouders als het werven van nieuwe toezichthouders) pas in januari 2018 is gestart. Omdat in de eerste maanden van het nieuwe jaar ook hercontroles en handavingsacties van het jaar ervoor moesten worden uitgevoerd én de opleiding voor ITV intensief geweest is, kon pas eind februari gestart worden met de daadwerkelijke uitvoering van ITV. Deze aanloop, en ook de verwachte uitloop in 2020 ten aanzien van de afronding, zijn besproken in de Brabantbrede ITV-werkgroep.

Controles zijn uitgebreider

De agrarische controles zijn in het project ITV uitgebreid met een aantal extra bestuurlijke items die tijdens de controle geïnventariseerd moeten worden zoals leegstand of andere bestemmingen, asbest en de aanvoer van mest van derden. Dit houdt in dat het kengetal per controle toeneemt met 3 uur per controle. De provinciale controle voor de Wet natuurbescherming is sinds de nieuwe Verordening van 2017 toegenomen met 4 uur per controle. Voor een gecombineerde controle betekent dit 7 uur meer per controle.

Het feit dat alle agrarische bedrijven in 3 jaar bezocht moeten worden en dat de controles uitgebreider zijn resulteert in een omvangrijke opdracht waardoor het team van 12 agrarische toezichthouders in 2018 uitgebreid moet worden met 10 fte.

Acties

- Op 1 mei 2018 is er voor 4,5 fte agrarisch toezicht aangenomen, 2 fte is aangenomen voor 1 juli 2018 en de verwachting is dat nog meer toezichthouders gaan toestromen dit jaar. Factoren die het moeilijk maken om snel te kunnen voorzien in de benodigde capaciteitstoezicht, zijn: het vinden van geschikte kandidaten (agrarische affiniteit), de beschikbare ruimte voor het inwerken van de nieuwe toezichthouders en het borgen van de kwaliteit. Daarom zetten we in op een geleidelijke toestroom van nieuwe toezichthouders wat in het eerste jaar van het ITV-project resulteert in een realisatie van 75% van de opdrachten van het agrarisch toezicht. Deze realisatie van 75% geldt ook voor de agrarische controles voor gemeenten die niet deelnemen aan het ITV-project.
- Voorheen werd het toezicht grotendeels geprioriteerd op basis van de emissiereductie. Dit is voor het project ITV losgelaten, er zijn immers ook andere bestuurlijke prioriteiten toegevoegd (ondermijning, asbest) die zich moeilijk laten vertalen naar een selectie van bedrijven. Daarom voeren we controles uit op basis van de huidige "controlelijst" waarbij geen specifieke selectie wordt gemaakt op basis van risico. Als er gemeenten zijn die bepaalde bedrijven zeker willen controleren dan is dat natuurlijk mogelijk, tot minimaal 75% van het totale programma.
- Het project ITV is opgezet om elk jaar een derde deel van het totale programma uit te voeren. Het project kent een opbouw in de uitvoering van het aantal controles, daar zit zeker in het eerste jaar een spanning op. Door de eerder geconstateerde langere aanlooptijd voor het ITV-project zullen we inzetten op minimaal 75% realisatie van het werkprogramma voor agrarisch WABO toezicht (gemeenten) en toezicht op de Wet natuurbescherming (provincie) in 2018.

Industrieel toezicht – gemeentelijk

Oorzaken

In de gemeentelijke werkprogramma's van 2018 is ten opzichte van de eerder ingediende werkprogramma's extra opdracht gegeven voor het uitvoeren van gemeentelijk industrieel toezicht. In totaal is dit verschil ten opzichte van 2017 circa 260.000 euro en daarmee een stijging van 2,5 fte voor industrieel toezicht. Deze stijging is te verklaren doordat er meer controles zijn opgenomen in het toezichtsprogramma van 2018 ten opzichte van 2017. In 2017 was er namelijk meer budget voor toezicht opgenomen in de werkprogramma's dan uiteindelijk in de toezichtsprogramma's.

Hoger verloop

Het verloop onder de industriële toezichthouders is groter dan andere jaren. Toezichthouders stromen door naar andere functies intern of zijn naar een andere werkgever gegaan, het gaat hierbij om 4 fte. In totaal is daardoor een tekort ontstaan van circa 6,5 fte.

Hierop is geanticipeerd door werving van nieuwe toezichthouders. Op 1 januari 2018 kon niet op volle kracht gestart worden met de opdrachten omdat de nieuwe toezichthouders opgeleid en begeleid moeten worden. De begeleiding heeft als gevolg gehad dat ook de ervaren toezichthouders minder controles hebben uitgevoerd dan gepland.

Bovenstaand gegeven resulteert erin dat het team van 12 industriële toezichthouders in 2018 uitgebreid moet worden met circa 6,5 fte.

Acties

- Sinds 1 januari 2018 is voor 3 fte industrieel toezicht aangenomen. Momenteel wordt er nog steeds geworven. Hierbij is het vinden van geschikte kandidaten momenteel een beperkende factor evenals de beschikbare ruimte van ervaren toezichthouders voor het inwerken van de nieuwe collega's. Aandachtspunt daarbij is het borgen van de kwaliteit. Als ODZOB streven we naar continuïteit van de groep toezichthouders. Door het bouwen van een hecht team wordt geprobeerd het verloop te beperken.
- Door het huidige tekort is het niet mogelijk om de toezichtprogramma's voor industrieel gemeentelijk toezicht volledig af te ronden. Om deze reden is gekeken naar de controles die het minste risico vormen voor een gezonde en veilige leefomgeving. Met deze achterliggende gedachte is gekozen om 2 brancheprojecten -vuurwerk en horecacontroles- (vooralsnog) niet uit te voeren en de uitvoering van het project globescope¹ uit te besteden. Door deze 3 projecten niet (of op een andere wijze) uit te voeren, scheelt dit circa 220.000 euro. Dit is een reductie van circa 20% van de toezichtprogramma's. Met de huidige capaciteit worden de overige resterende onderdelen van de toezichtprogramma's wel uitgevoerd. Mocht de werving leiden tot de aanname van toezichthouders dan zal de prioriteit in 1^e instantie liggen bij het uitvoeren van de vuurwerkcontroles en dan pas bij de horecacontroles:
 - Voor het project vuurwerk worden jaarlijks de vuurwerkopslagen en verkooppunten in de regio gecontroleerd. Afgelopen jaren blijkt het naleefgedrag in deze branche goed te zijn. Een mogelijk risico kan ontstaan bij de verkoop van het vuurwerk. Daarom wordt overwogen om steekproefsgewijs in te zetten op deze branche. De voorcontroles

¹ Met het project globescope worden gevelcontroles uitgevoerd op industrieterreinen met als doel om het inrichtingenbestand van bedrijven weer actueel te maken.

(administratief) kunnen worden uitgevoerd door alleen de keuringsrapporten en certificaten op te vragen.

- o Voor het project horeca bestaat de horecabranche grotendeels uit verzoektaken. Daarom zullen de geplande controles voor deze branche niet worden uitgevoerd. Wel worden eventuele geluidsklachten door de consignatiedienst in behandeling genomen.

Industrieel toezicht – provinciaal

Oorzaken

Binnen het totale uitvoeringsprogramma van de provincie is een tekort van 1,2 fte voor de onderdelen: toezicht, klachtbehandeling en ongewone voorvalbehandeling. In de monitoringsresultaten van het eerste kwartaal 2018 is wel gebleken dat de uitvoering van de opdracht toezicht vooruit loopt op de begroting. Dit wordt veroorzaakt door het in behandeling nemen van een aantal zwaardere handhavingzaken met een significante urenbesteding op de juridische onderdelen bezwaar en (hoger) beroep).

Acties

- Door een efficiëntere klachtenbehandeling en het gegeven dat in 2018 tot op heden minder meldingen van ongewone voorvallen worden ontvangen, is momenteel nog geen sprake van een capaciteitstekort bij industrieel toezicht provinciaal. De ervaring leert echter dat in de zomerperiode het aantal klachten en ongewone voorvallen toenemen en daarmee het tekort oploopt. Om die reden is inperking van het provinciaal budget een optie door de milieustraten in 2018 niet te bezoeken in het kader van regulier toezicht. Hiermee wordt een reductie van in totaal 260 uur gerealiseerd in het toezicht en wordt verwacht dat de lopende handhavingzaken, evenals de toekomstige klachtenmeldingen en ongewoon voorvalmeldingen, op een juiste wijze kunnen worden behandeld.
- Het niet uitvoeren van controles bij milieustraten wordt definitief besloten na de zomerperiode.

Samenvatting

Samenvattend stellen wij u voor kennis te nemen van:

- het feit dat de ODZOB zich maximaal inspant om nieuwe toezichtshouders te werven.
- de volgende prioritering voor het uitvoeren van de werkzaamheden:
 - o Werkprogramma agrarisch WABO toezicht (gemeenten) en toezicht op de Wet natuurbescherming (provincie) voor minimaal 75% uitvoeren in 2018.
 - o Industrieel gemeentelijk toezicht: het project horeca niet uitvoeren en het project vuurwerk gedeeltelijk uitvoeren.
 - o Project globescope/gevelcontroles niet uit laten voeren door toezichthouders maar door studenten. Met dit project worden gevelcontroles uitgevoerd op industrieterreinen met als doel om het inrichtingenbestand van bedrijven weer te actualiseren.
 - o Industrieel toezicht provinciaal: na de zomervakantie bezien of milieustraten worden gecontroleerd.
 - o Klachten, handhavingverzoeken, calamiteiten en bestuurlijk gevoelige zaken worden met voorrang opgepakt.
 - o Voor nieuwe reguliere toezichtopdrachten buiten het werkprogramma is geen ruimte.

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

- het vervolgproces dat de accountmanagers van de ODZOB in overleg treden met de individuele gemeenten om de gevolgen in beeld te brengen. Het ligt daarbij niet voor de hand om 25% van het opdrachtevolumen weg te strepen, aangezien de werving van toezichthouders in volle gang is. De eerdergenoemde 75% is de minimale realisatie.

Eindhoven, 7 juni 2018

De secretaris van het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant,

J.M.L. Tolsma
Secretaris

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant;

gezien het voorstel van de secretaris van het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant d.d. 7 juni 2018;

BESLUIT

Kennis te nemen van de notitie met de oorzaken en oplossingsrichtingen voor het capaciteitstekort van de uitvoering van het werkprogramma 2018 toezicht en handhaving.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant 28 juni 2018,

Voorzitter

J.M.L. Tolsma
secretaris